

Genomsnittsinkomst 2020 och 2021

Denna promemoria utgör redovisningen av det underlag för beräkningar av inkomstindex 2022 som Konjunkturinstitutet lämnar till Pensionsmyndigheten i oktober 2021. Underlaget består av en prognos för den genomsnittliga utvecklingen av hushållens inkomster 2020 och 2021. Den baseras dels på en prognos för den pensionsgrundande inkomsten (utan begränsning av intjänandetaket), dels på en prognos för antalet personer i åldern 16–64 år som uppbär dessa pensionsgrundande inkomster. Uppgifterna bygger på Konjunkturinstitutets prognoser publicerade i *Konjunkturläget* september 2021.

MAKROEKONOMISKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Svensk ekonomi har gått in i en lågkonjunktur efter att covid-19-pandemin lett till ett kraftigt fall i BNP under 2020. Stora efterfrågefall från omvärlden och leveransproblem fick exporten att minska kraftigt, vilket bidrog till att industriproduktionen föll. Under 2021 har BNP återhämtat sig även om vissa leveransproblem kvarstår.

Sysselsättningstillväxten var dämpad redan 2019 efter flera år av stark tillväxt. Produktionsfallet 2020 till följd av covid-19-pandemin ledde till ett fall i sysselsättningen. Arbetsmarknaden har återhämtat sig under 2021 och fallet i antalet sysselsatta blir inte lika kraftigt som vi tidigare räknat med. Regeringen har dessutom infört flertalet krisåtgärder för att dämpa den negativa utvecklingen på arbetsmarknaden. Korttidspermitteringar har bidragit till att bromsa in fallet i sysselsättningen och en bredare arbetslöshetsförsäkring har bidragit till att färre faller utanför stödsystemet.

Lönesumman växte något svagare än normalt under 2019 och tappade ytterligare under 2020 till följd av en lägre sysselsättningstillväxt. Under de två första kvartalen under 2021 har lönesumman överraskat på uppåtssidan med bidrag från både antalet arbetade timmar och timlönerna (enligt nationalräkenskaperna). Uppskjutna avtalsförhandlingar under 2020 bidrog till att konjunkturlönetillväxten föll kraftigt även om korttidspermittering och högre arbetslöshetsförsäkringar motverkade nedgången. I år driver framtunga löneavtal på lönetillväxten.

UTVECKLINGEN AV GENOMSNIITTSINKOMSTEN

Genomsnittsinkomsten utgörs av en kvot där summan av de pensionsgrundande inkomsterna utan takbegränsning, som tjänats in av personer mellan 16 och 64 år, sätts i relation till antalet personer som under året erhållit sådana inkomster. I och med omläggningen av pensionssystemet ingår inkomstrelaterad sjuk- och aktivitetsersättning (ISA) i den pensionsgrundande inkomsten. Sjuk- eller aktivitetsersättning i form av garantiersättning och personer som enbart har sådan inkomst ingår däremot inte i inkomstmättet.

Utfallet för genomsnittsinkomsten 2019 och Konjunkturinstitutets prognos för denna 2020 och 2021 redovisas i nedanstående tabell. De följande sidorna visar hur genomsnittsinkomsten i tabellen har beräknats.

Tabell 1 Genomsnittlig inkomstutveckling

Kronor per person

	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Prognos
Genomsnittsinkomst	343 318	352 041	366 169
Procentuell förändring	2,9	2,5	4,0

MER OM BERÄKNINGARNA**De pensionsgrundande inkomsterna**

Detta är täljaren i beräkningen av genomsnittsinkomst. Prognosen för summan av de pensionsgrundande inkomsterna (PGI) för personer 16–64 år görs utan den övre gränsen på 7,5 inkomstbasbelopp och efter avdrag för allmän pensionsavgift.

De pensionsgrundande inkomsterna ökade med 3,4 procent 2019. Konjunkturen mattas av med en svagare sysselsättningsutveckling och uppskjutna avtalsförhandlingar, vilket leder till en låg tillväxt av de pensionsgrundande inkomsterna 2020. I år växlar tillväxten i antalet timmar upp och framtunga avtal driver på lönetillväxten. Det bidrar med en starkare utveckling av de pensionsgrundande inkomsterna 2021. Den inkomstrelaterade sjuk- och aktivitetsersättningen (ISA) bedöms fortsätta att minska både 2020 och 2021 enligt Pensionsmyndighetens prognoser. Sammantaget innebär prognosen att summan av inkomsterna, utan takbegränsning, växer svagt 2020 men rekyleter återigen upp 2021 (se tabell 2). Inom parentes redovisas den av Konjunkturinstitutets senast gjorda för inkomsterna prognos från juni 2021.

Tabell 2 Framskrivning av inkomsterna (täljare)

Miljoner kronor

	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Prognos
PGI+inkomster över tak 16-64 år	1 849 572	1 888 485	1 980 885
Procentuell förändring	3,4	2,1	4,9
Inkomstrelaterad SA (ISA)	21 350	20 104	18 778
Procentuell förändring	-5,0	-5,8	-6,6
PGI+inkomster över tak 16-64 år inkl ISA	1 870 922	1 908 589	1 999 663
Procentuell förändring	3,3 (3,3)	2,0 (2,0)	4,8 (4,3)

Antalet personer med pensionsgrundande inkomster

Detta är nämnaren i beräkningen av genomsnittsinkomst och är en prognos på antalet personer 16-64 år med pensionsgrundande inkomster (PGI). Prognosen baseras på Konjunkturinstitutets modeller för antal personer med PGI, Konjunkturinstitutets prognoser för sysselsättning, arbetslöshet samt antal personer i arbetsmarknadspolitiska program och Skatteverkets deklarationsuppgifter.

Antal personer med PGI ökade med drygt 19 000 personer 2019. Den procentuella förändringen var 0,4 procent vilket var svagare än föregående år, dämpat av den svagare sysselsättningstillväxten. Covid-19-pandemin ger avtryck på arbetsmarknaden med fallande sysselsättning och antalet personer med PGI minskar 2020. Antalet personer med PGI stiger i år till följd av en återhämtning på arbetsmarknaden och en starkare sysselsättningstillväxt.

Tabell 3 Personer med pensionsgrundande inkomst (nämnare)

Antal personer

	2019 Utfall	2020 Prognos	2021 Prognos
Personer 16-64 år med PGI	5 449 528	5 421 500	5 461 038
Ökning mellan åren	19 019	-28 028	39 538
<i>Procentuell förändring</i>	<i>0,4</i>	<i>-0,5</i>	<i>0,7</i>